

DÉLVIDÉK

ZOMBOR, 1942. május 20.
Csihás Benő u. 3. II. évfolyam, 112. sz.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SÁNDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. l. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

Megsemmisült a kercsi szovjet hadsereg

A németek elérték a kercsi tengerszorost, 150.000 szovjet katonát foglyul ejtettek és mérhetetlen mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak – Sikeres német előretörések a keleti arcvonal több szakaszán – Angol-francia légitámaszpont Algir felett – Halálbüntetést kér az ügyész az ankarai per vádlottaira – Japán sikerek Kínában és Indiában

A Kercs birtokáért május 8-a óta folyó küzdelmek tegnap este diadalmasan befejeződtek azzal, hogy a német csapatok — mint berlini különjelentés közölte — elérték teljes hosszában a kercsi tengerszorost, a Kaukázus kapuját. Ezek a harcok például nagy veszteségeket okoztak a Szovjetnek, míg a németek az év eddigi legnagyobb diadalát aratták és megteremtették az előfeltételét annak, hogy megvessék lábukat a tengerszoros keleti partján és előnyomuljanak a Kaukázus felé.

A kercsi német siker áll most az egész világ érdeklődésének előterében. A Popolo di Roma különtudósítója részletesen beszámol a felszigeten lezárult harcokról és megállapítja, hogy ez a német siker messzeelő jelentőségű lesz a további hadműveletek alakulására. Kiemeli a lap azokat a súlyos veszteségeket, amelyeket a szovjet csapatok ezen az arcvonalon elszenvedtek és megállapítja, hogy a németek kezére hatalmas mennyiségű hadianyag jutott. A charkovi támadásokat a kercsi arcvonal tehermentesítésére indította a Szovjet, ez a fáradozás azonban a legkisebb sikerrel sem járt, sőt a támadások visszaverésével előállított új helyzet a németeknek kedvez. A Szovjet ezen az arcvonalon legújabb

vasszörnyetegeit,

az óriás harcikocsikat vetette harcba az amerikai és angol mintájú páncélosok kivül. A német tankelhárító fegyverek kitűnő minőségének tudható be, hogy a Szovjet hatalmas veszteségeket szenvedett harcikocsikban. Közel 500 szovjet harckocsi megsemmisült meg ezen az arcvonalon, köztük a legújabb szovjet óriás tankok tömege is. A németek ellentámadással annyira visszaverték a szovjet csapatokat, hogy azok kiindulási állásaikat is elveszítették.

Német jelentések szerint nagy csata folyt Oreal környékén is, de életék a harcivevényesség Kalinin vidékén, a Lappföldön és a murmanszki arcvonalon is.

A háború egyéb arcvonalairól érkező jelentésekből az indiai és kínai japán előnyomulás bir nagy jelentőséggel. A jelek arra mutatnak, hogy Japán hatalmas erővel támadja Kínát négy irányból előretörő erős hadoszlopokkal és kikényszeríti a végleges döntést.

Ausztrália vizein új japán hajóhad tünt fel. A napok óta készülő események úgy látszik rövidesen bekövetkeznek.

A madagaszkári harcokról kevés

jelentés érkezik. Vichy még összeköttetésben áll Madagaszkár fővárosával, Tanarivoval. A szigeten a franciák makacs ellenállást fejtenek ki és a végsőkig védenek minden talpalatnyi helyet. A harcok most járhatatlan területen folynak, ahol sem utak sem vasutak nincsenek.

Algirban

egyébként újabb francia-angol csatára került sor. Vichyben a legnagyobb felháborodás hangján foglalkoznak ezzel az újabb brit ellenséges cselekedettel és keserű szemrehányásokat intéznek London címére.

A Deutsche Diplomatisch-Politische Korrespondenz legutóbbi cikkében arról ír, hogy az angolszász propaganda szóban és írásban úgy igyekszik feltüntetni a dolgokat, mintha meglenne a lehetősége an-

nak, hogy az angolszászok megegyezzenek a német néppel, ha az idejében megadja magát. A német külügyminisztériumhoz közelálló lap szerint ez a propaganda egészen másra vezethető vissza, mint azt a propaganda sugalmazói beállítják. Az angolszászok hónapok óta igyekeznek elhíttelni közvéleményükkel, hogy Németország ereje kimerült. Ezt a propagandát az a körülmény teszi szükségessé, hogy az angolszászok legutóbb elszenvedett súlyos veszteségeit meglehetősen aláásták az angolszász közvélemény bizalmát és kormányuk azt akarja velük most elhíttetni, hogy ezek a nagy áldozatok nem voltak hiábavalóak, Németország győngye. Ezek természetesen csak ábrándok. Rövidesen meggyőződhetik a világ arról, hogy Churchill, az ábrándok szülője, a sirásója hazájának. Németország addig

nem hagyja abba a harcot, amíg az angolszász befolyást teljesen ki nem küszöbölte és London bolsevista szövetségét meg nem semmisítette.

Az angolszász

államokban lényeges nézeteltérésekre került sor a szembenálló politikai csoportok között a legnagyobb horderejű kérdésekben is. Mint genfi jelentések közlik a kanadai kormány nem siet az általános hadkötelezettségről szóló törvénynek a parlament elé való beterjesztésével, aminek az oka, hogy a lemondott közmunikaügyi miniszter, aki éppen az általános védkötelezettség bevezetésének terve miatt vált ki a kormányból, erős frontát szervezi a francia nemzetiségű kanadaiakat a kormány nyál szemben, azért, hogy meghússza az általános védkötelezettség bevezetését. Ez az ellenzési mozgalom bírta rá a kormányt arra a megfontolásra, hogy a törvénytervezet mostani beterjesztése feltétlenül kudarccal járna. Ehelyett a kormány igyekszik az ellenzéki mozgalmat fel számolni.

Stockholmi jelentés szerint Greenwood munkáspárti képviselő és a munkáspárt több képviselő tagja élesen szembefordul azokkal a követelésekkel, amelyek második európai arcvonal létesítésére irányulnak. A képviselő szerint az angolszász szövetségesei hadserege nem készült fel kellőképpen egy ilyen nagy kockázattal járó harcra és így a második arcvonal megvalósítása kudarcra vár.

Az angol felsőházban újra a legerélyesebben övetelik, hogy a kormány végre tárja fel részletesen azokat az okokat, amelyek az ázsiai kudarcokhoz és Szingapur feladásához vezettek.

Buenos Airesbe amerikai rendőri értekezletet hívott egybe Washington annak érdekében, hogy a panamerikai megállapodás értelmében szervezzék meg az amerikai államok a közös rendőri ellenőrzést. Az értekezlet hármán kérdéssel foglalkozik: 1. Együttes rendőri intézkedések a külföldi propaganda ellen, 2. Közös ellenőrzése azoknak a külföldieknek, vagy külföldi csoportoknak, amelyek akár katonai, akár polgári természetű zavarokat idézhetnek elő az amerikai államokban és 3. együttes rendőri intézkedések a vasutak, közüzemek és egyéb fontos objektumok elleni rongáló cselekmények megakadályozására.

Német hadijelentés

Berlin, május 20.

A vezéri főhadiszállás szerdai hadijelentése közli a vezéri főhadiszállásnak a kercsi harcokról kiadott különjelentését, amely három szovjet hadsereg megsemmisítéséről számol be, a többi arcvonalról pedig ezeket jelenti:

Charkov vidékén súlyos harcokban visszaverték a német csapatok az ellenség nagy erővel megismételt újabb támadásait. A légi harcok és zuhanóbombázó kötelékei eredményesen avatkoztak be a harcokba és szétzörták az ellenség támadásra készített csapatait. A legújabb harcokban 29 szovjet páncélos megsemmisült meg. Az ellenség a tegnapi napon 36 repülőgépet veszített.

A keleti arcvonal egyéb szakaszain sikeres német támadó vállalkozások folytak. Az ellenség elszigetelt előretöréseit visszautasították a németek.

Málta szigetén német légi erők eredményesen bombázták La Venezia repülőterét. Északafrika felett légi harcban két brit repülőgépet lőttek le.

Az Anglia elleni harcban erős német légi kötelékek a Himber torkolatában bombázóport zúdítottak Hull kikötővárosra. Könnyű német harci gépek Anglia déli partvidékén gyáripari berendezéseket támadtak eredményesen. Német vadászgépek saját veszteség nélkül 7 brit gépet lelőttek.

Az angolok szerdára virradóra zavaró támadást intéztek Délnémetország egyes lakónegyedei ellen minden katonai cél nélkül és főleg gyűjtőbombákat dobtak lakóházakra. Az eddigi jelentések szerint 11 brit gépet lelőtt a német légvédelem.

Junius 3-án mondanak ítéletet Papan merénylői bűnügyében

Ankara, május 20.

Papan elleni merénylet ügyében felelősségrevont vádlottak perének szerdait tárgyalásán az államügyész vádbeszéde hangzott el. Az ügyész négyórás beszédben ismertette a vádlottak bűncselekményét és a két török vádlottra halálbüntetést, a két szovjet vádlottra pedig 15—20 évi fegyházbüntetést kért.

ARENA MOZI

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Págor Antal és Tasnády Fekete Mária
szenzációs alakítása.**ZART TÁRGVALÁS**

Többi szerepekben:

**SOMLAY ARTUR, VASZARY PIRI,
RÓZSAHEGYI K., TIMÁR JÓZSEF**

Pótműsor: magyar és olasz híradó

OSSZEOMLOTT A LEGENDA

Róma, május 20.

Az olasz sajtó tág teret szentel Cunnigham altengernagy, a földközitengeri brit flotta parancsnoka leváltásának és megállapítja, hogy a parancsnok azon beismerése, hogy Anglia nem ura többé a Földközi tengernek, Angliában is véget vet annak a legendának, amelyet Churchill alált ki. Churchill ugyanis azt hangoztatta, hogy

A német csapatok elérték a kercsi szorosot**150.000 bolsevista katona fogságba esett, mérhetetlen mennyiségű a német zsákmány**

Berlin, május 20.

A vezéri főhadiszállás rendkívüli jelentésben közölte, hogy a kercsi félszigeten a német csapatok az ellenség üldözése során teljes szélességében elérték a kercsi tengerszorost. Ezzel a kercsi üldöző és megsemmisítő hadművelettel teljes sikerrel fejeződtek be. A német csapatok ezen a területen három szovjet hadsereget semmisítettek meg. A németek kezére 149.256 fogoly, 1133 löveg, 372 gránátvető, 258 páncélos, 3814 gépjármű és áttekinthetetlen mennyiségű könnyűfegyver és hadianyag jutott. A Szovjet vérvesszese is rendkívül súlyos.

A nagy győzelemben jelentős szerep jutott a német léghaderőnek, amely állandó bombatámadásaival siettetett az ellenséges erők felmorzsolását és súlyos veszteségeket okozott a szovjet csapatoknak. Ezekben a harcokban a Szovjet 323 repülőgépet veszített.

Cunnigham flottája megsemmisítette az olasz hajóhadat, amivel példátlan népszerűségbe emelte az altengernagyot, míg most maga Cunnigham ismeri be, hogy az angol flotta kiszorul a Földközi tengerről.

KINA SURGÓS SEGÍTSÉGET KÉR AZ ANGOLSZÁSZOKTÓL

Bangkok, május 20.

A kínai kormány tájékoztató tisztviselője kijelentette, hogy Kínának a legsürgősebben szüksége van nagyobb angol-szász segítségre. Elsősorban repülőgépekben mutatkozik nagy hiány. A tájékoztató azt hiszi, hogy Japán teljes erejével Kína ellen fordul, hogy kikényszerítse a döntést.

GIBRALTÁRNÁL OSSZEÜTKÖZÖTT KÉT ANGOL HAJÓ

Algeciras, május 20.

(Német Távirati Iroda) A gibraltári kikötőben egy teljes sebességgel haladó angol romboló összeütközött egy járőrhajóval. Az összeütközésnek két halottja és öt sebesültje van.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

CSUTORTOK—VASÁRNAP

Minden idő: leghatalmasabb háborus riport-filmje:

A keleti csata

Győzedelmes honvédeink a Szoviet elleni harcban! — Megsemmisítő győzelmek száraz földön, vízen, levegőben.

Pótműsor: első hetes UFA és magyar híradó

és elpusztítottak egy 19 épületből álló utánpótlási raktárt. Nagy eredménnyel támadtak a németek olyan gépjárműoszlopokat, amelyek az északi mocsaras területeken megrekedtek. Ezeket a szovjet csapatok hiába próbálták hálókkaal álcázni, a német légierek felfedezték és elpusztították őket. Az Ilmen tótól délkeletre tönkrebombáztak egy hidat és egy tábori repülőteret.

A német légierek szerdára virradóra Anglia keleti partvidékének egyik kiöztjét árasztották el a romboló és gyújtó bombák nagy tömegével, az angolok pedig Dél-németország ellen intéztek támadást. Az eddigi jelentések szerint a légvédelem 6 brit gépet lőtt le.

ELSULLYEDT KÉT AMERIKAI HAJÓ A MEXIKÓI ÖBÖLBE

Amszterdam, május 20.

Az amerikai haditengerészetiügyi minisztérium hivatalos közlése szerint ellenséges tengeralattjárók a Mexikói öbölben elsüllyesztettek két közép nagyságú amerikai hajót. A hajók legénysége mexikói területen partot ért.

Megállapították az ukrainai német-román határt

Zürich, május 20.

(Bud. Tud.) A Die Tat c. lap jelentése szerint az ukrainai Deutsche Zeitung kevésbé feltűnő helyen hirt közöl arról, hogy Németország és Románia között megállapodás jött létre az ukrainai német-román határvonal ideiglenes megállapítása tárgyában. A román határ Mikolavetól indul, a Bud folyását követi és Mutilav-nél éri el a régi román határt.

LÉGIRIADÓ VICHYBEN

Vichy, május 20.

Szerdára virradóra Vichyben elrendelték a légiriadót, mert idegen repülőgépek repültek el a város felett. A légvédelmi ütegek működésbe léptek.

LAVAL VISSZATÉRT VICHYBE

Vichy, május 20.

Laval miniszterelnök, aki szombat óta Párizsban tartózkodott, ahol hosszú megbeszéléseket folytatott francia gazdasági szakemberekkel és német vezető személyiségekkel, tegnap este visszatért Vichybe.

NÉMET LÉGISIKERÉK EGY JEGESTENGERI SZOVJET KIKÖTŐBEN

Berlin, május 20.

A vezéri főhadiszállás közli, hogy német harci és zuhanóbombázó kötelékek eredményes támadást intéztek Jokonga jegestengeri szovjet kikötő ellen. A repülőtéren sok földönvesztéglő gépet megsemmisítettek, míg légi harcban 9 ellenséges gépet lőttek le.

Francia—angol légitámadás Algir felett

Algir, május 20.

Az OFI francia hírszolgálati iroda jelenti, hogy Algir felett francia—angol légitámadás zajlott le. Egy angol vízirepülőgép berepült francia terület fölé, mire szabályosan felszólították a leszállásra, a brit gép azonban nem tett eleget a felszólításnak. A francia gépek felrepültek, hogy leszállásra kényszerítsék az angolt. Erre több angol gép érkezett és szabályos légitámadást vívtak. Két brit és egy francia repülőgép megsemmisült.

Ugyanakkor egy angol torpedónaszád tüzet nyitott arra a két francia bárkára, amelyek kényszerrel állottak a mentésre.

A francia hírszolgálat azzal fejezi be a leg-

újabb angol—francia összeütközésről szóló jelentését, hogy Franciaországnak ismét alkalma nyílott arra, hogy megismerje volt szövetségeseinek módszereit.

Nagy szovjet ember- és anyagvesztések a charkovi és oreli csatákban

Berlin, május 20.

A Német Távirati Iroda közli a vezéri főhadiszállásról, hogy a szovjet Charkovnál tegnap is folytatta támadásait nagytömegű ember és anyag harcbevételével. A német csapatok a szovjet erők átmeneti helyi betöréseitől eltekintve hullámzó harcokban visszaverték az ellenséges támadásait, estig pedig megsemmisítették azokat az erőket is, amelyek betörték, úgy-hogy este már szilárdan kezükben tartották állásaikat. A nagy csatát a szovjet óriási páncélos veszteségei jellemezték. Az ellenség hatalmas vérvesszesegeket szenvedett.

Oreltől délkeletre is súlyos vérvesszést szenvedtek a szovjet csapatok itt megindított tömegtámadásaikkal. A német csapatok visszaverték a támadásokat és a szovjet csapatokat eredeti állásaikon túl vetették vissza. Elfoglalták a német csapatok ezekben a harcokban egy fontos magaslati pontot. Több szovjet zászlóalj felmorzsolódott a küzdelem során.

A német légierek az arcvonal egész szakaszán tevékenyen avatkoztak be a harcokba. A légierek a középső és északi arcvonal szakaszán nagy erőkkel támadták az ellenség utánpótlási vonalait és hat megrakott tehervonatot

elpusztítottak. Alacsony támadásokkal járműcsoportosulásokban okoznak nagy károkat és felrobbantottak egy löszraktárt és egy benzinkraktárt is.

Az északi szakaszon a szovjet utánpótlási vonalai ellen intéztek támadást során 300 szovjet gépjárművet semmisítettek meg a németek

Az angolok nem gondoskodnak a menekülésre kényszerített hindukról**A menekült táborok botrányos helyzete példátlan felháborodást okozott egész Indiában**

Kalkutta, május 20.

A kiűrtet vidékekről elszállított hinduk gondozását a hindu nemzeti kongresszus vette a kezébe, azért, mert az angol hatóságok egyáltalán nem gondoskodtak ezekről a menekülésre kényszerített hindukról. Maga Pandit Nehru is felkereste a menekült táborokat és felháborodással állapította meg a menekültek nyomorúságos helyzetét. A Burmából menekülésre kényszerített hinduk ezrei szabad ég alatt lévő táborban

vannak és sem élelmezésükről, sem egészségügyi szolgálatról nem gondoskodtak az angolok sőt még vizet sem adtak a hinduknak, annak ellenére, hogy az angolok kényszerítették őket a menekülésre. Egész Indiában példátlan felháborodást váltott ki a menekülttáborokban uralkodó botrányos helyzet.

A hindu kongresszus erőlyesen tiltakozott az angolok nemtörődömsége ellen és gondoskodott a menekültek megfelelő ellátásáról.

Négy oszlopban nyomulnak előre a japán csapatok Kinában

Zürich, május 20.

Svájci lapértesülések szerint a japán hadsereg négy nagy oszlopban nyomul előre Kinában. Az egyik oszlop Burmából, a másik Thaiföldről, a harmadik a kínai Csejkang tartományból, a negyedik pedig a Sárga folyó mentéről indult ki Kína ellen.

Fontos indiai stratégiai pontot foglaltak el a japánok

Tokió, május 20.

Erős japán kötelékek indiai területen történt előnyomulásuk során elfoglalták az assami tartományban lévő és a burmai határtól két kilométernyire fekvő Maybong városát, amely India egyik kapuja, tekintve, hogy annak a hágónak

a bejáratánál fekszik, amely észak felé vezet. A nagyfotossági stratégiai pont elfoglalása kedvező helyzetet teremtett a japán előnyomulás folytatására.

MADAGASZKÁRI SEBESÜLTEK ÉRKEZTEK DÉLAFRIKÁBA

Johannesburg, május 20.

A délafrikai Durban kikötőjébe nagyobb számú sebesült érkezett Madagaszkárról. A sebesültek között van mintegy 400 francia katona is, akik Diego Suarez vidékén sebesültek meg.

Kadvány Gergely fiatal csantavéri gazdálkodó 1932-ben öngyilkos lett, mert elmulatta egy vagon buza árát, amellyel édesapjának kellett volna elszámolnia. Az utóbbi időben azonban több feljelentés érkezett a csendőrségre, sőt a budapesti ügyészségre is, mely szerint Kadvány nem lett öngyilkos, hanem Liscsevics Antal vendéglős — akinél Kadvány Gergely elmulatta a pénzt — ölte meg a fiatal gazdálkodót. Liscsevics még egy gyilkosságot vádolják egy feljelentésben: a vendéglős 1937-ben az egyik nála alkalmazott cselédjéért is megölte, majd a holttestet az udvaron elásta. A feljelentésben megjelölt betemetett kufát kiásták és a vendéglő padlózatát is felszedték, valamint egy megjelölt falat is lebontottak, de eddig semmi nyomot nem találtak, amellyel a vendéglős ellen emelt vád bizonyítást nyerhetne. A nyomozás tovább folyik.

Hiszek egy Istenben, hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában.

Székely számokat ad elő Mészáros Ági a zombori kivánsághangversenyen

A Vöröskereszt pünkösdi kivánsághangversenye műsorának végleges összeállítása most folyik. Mint értesülünk Mészáros Ági, a Nemzeti Színház kedves fiatal művésznője ugyanazokkal a székely számokkal lép fel a zombori előadáson, amelyekkel a legközelebbi budapesti kivánsághangversenyre készül. Ez lesz a kiváló művész első délvidéki vendégszereplése, ami nagymértékben fokozza az előadás iránti érdeklődést.

Mint jelentettük, a kivánsághangversenyt pünkösdvásárnapján és hétfőjén este rendezik meg a Városi Színházban. Mészáros Ágin kívül Sura Uskova operanékesnő, Eugen Stepat balalajka karmester és Dálnoki Nagy Ferenc, Selley Lajos, Odray Géza és Somogyi Ferenc tábori színészek lépnek fel, ugyanazzal a műsorral, amellyel karácsonykor a távoli orosz mezőkön szórakoztatták honvédeinket. Az előadás előtt dr. Müller János bevezető beszédet mond, Liehardt Éva pedig néhány szavallattal szerepel a műsoron.

A jegyek jórésze már elővételben elkel és ajánlatos, hogy mindenki idejében biztosítsa magát a nagyszerűnek ígérkező előadásokra.

Zombor thj. sz. kir. város polgármestere,

13534/4.

kg. 1942.

Tárgy: A Deák Ferenc krt. 26. sz. a. pavillon bérbeadása.

HIRDETÉMÉNY.

A város tulajdonát képező Deák Ferenc krt. 26. sz. a. pavillonnak jelenleg Köröm testvérek által bérelt helyiséget a évi június hó 1. napjától számított három évre a legtöbbet ígérőnek bérbeadom. A kellően felbélyegezett zárt irásbeli ajánlatok f. évi május hó 30. napjának d. e. 9 órájáig a polgármesteri hivatal gazdasági ügyosztályának iktatójához nyújtandók be (város háza, I. em. 21. sz.). Az ajánlatok ugyanott d. e. 10 órákor bontatnak fel. Ez ajánlatok felbontásánál az ajánlattevők személyesen vagy igazolt képviselőik útján jelen lehetnek.

A részletes feltételek a gazdasági ügyosztály iktatójában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Zombor, 1942. május 19.

Dr. Cserta Péter s. k.,
polgármester.

Bárczay államtitkár tájékoztatta a miniszterelnököt az árvizi helyzetről

Budapestről jelentik: Kállay Miklós miniszterelnök tegnap értekezletet tartott, amelyen dr. Bárczay János földmivelésügyi államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos tájékoztatta a miniszterelnököt a az árvíz- és belvízvédelmi munkák állásáról és röviden vázolta az elmúlt tél és tavasz eseményeit. Elmondotta az árvízvédelmi kormánybiztos, hogy az elmúlt rendkívül kemény és csapadékban szokatlanul gazdag tél után a folyók tavaszi áradása a jégzajlás idején veszedelmesnek ígérkezett, hála azonban az idejében fogantatosított védelmi intézkedéseknek és a szerencsés körülményeknek mindössze egy-két kisebb folyó lépte csak át a gátat és így a folyók kiöntése nem okozott jelentős károkat. Sokkal nagyobb küzdelmet kellett vívni a belvizek ellen. A sok hó elolvadása és a rendkívül esős tavasz súlyos helyzetet teremtett a déli országrészekben. A Délvidéken az idén száz százalékkal több volt a csapadék, mint az évszakhhoz viszonyított rendes évi átlag. A későbbi új és nagy esőzések még súlyosabbá tették a helyzetet és nagy területek kerültek víz alá. Az ország északi része nem szenvedett nagyobb károkat. A vizek levezetése gyors ütemben folyik.

A továbbiakban arról szólt az államtitkár, hogy Bács-Bodrog megyében a szerb kormány felelőtlen vízügyi politikája erősen érezteti hatását. A csatornákat és vízlevezetőket nem tisztították, azok eliszaposodtak és nem tudták levezetni a vízmennyiségeket, aminek következtében

nagykiterjedésű kitünő termőföld került víz alá. Meg van azonban a remény hogy az elárasztott földek nagy része még az idén bevethető.

A legsúlyosabb az árvíz helyzet még mindig a Körös-Tisza-Maros közében. Itt sok érték pusztul el még mindig.

Elmondotta a miniszter, hogy összesen 1.500.000 hold föld került víz alá az idén. Ennek több mint felét már sikerült vízmentesíteni, úgyhogy most 716.000 hold van még víz alatt. Ebből 310.000 hold a szántóföld, a többi legelő. A kedvezőtlen időjárási viszonyok megnehezítették az árvízvédelmi munkálatokat.

A vizek levezetésére eddig 526.000 munkanapot fordított a kormány és 362 szivattyút állított be.

A kormánybiztos a rendelkezésére álló hitelekéből 1.602.000 pengőt utalt ki az árlecsapoló társulatoknak és társulaton kívüli érdekelteknek és kilátásba helyezte 955.000 pengő államkölcshöz.

Az árvizektől felszabaduló területek bevetése érdekében vetőmagakciót vezet a kormány. S már kiosztott tengeri, árpa, zab vetőmagon kívül kölest, pohánkát és korai kukoricát kapnak a gazdák.

A miniszterelnök jóváhagyólag tudomásul vette a jelentést.

Minisztertanács és a 42-es bizottság ülése

Budapestről jelentik: A kormány tagjai tegnap délután Kállay Miklós miniszterelnök elnöklétével minisztertanácsot tartottak, amely a késő éjjeli órákig tartott. A minisztertanács időszerű kormányzati kérdésekkel foglalkozott. Az országos 42-es bizottság is ülést tartott

tegnap Ivády Béla elnökletével. Az ülésen megjelent Györfly-Benyel Sándor közellátásügyi miniszter és a közellátási államtitkárok is. Györfly-Benyel miniszter részletesen beszámolt a bizottságnak a közellátási helyzetről és vázolta a jövő terveket.

Tüdőbeteg- és nemibeteg gondozót kap Zombor

Hamarosan felépül az új Egészségháza is

Dr. Sajó Lajos az egészségvédelmi- és járványügyi osztály helyettes vezetője, dr. Cserbha Zoltán és dr. Domahidy Elemér közegészségügyi főfelügyelők, Vass Elemér (Bajáról) az országos közegészségügyi intézet mérnöki osztályának vezetője és dr. Karossa-Pfeiffer József városi tisztiorvos Budapestről Zomborba érkezett, hogy megtárgyalják a Zomborban létesítendő tüdőbeteg- és nemibeteg gondozó felállításával kapcsolatos kérdéseket. A tár-

gyalások során megvitatták a zombori új Egészségháza felépítését is, amelynek munkálatai folynak.

Öngyilkosság, vagy -- gyilkosság?

Rejtélyes haláleset ügyében nyomoz a csantavéri csendőrség

A csantavéri csendőrség egy tíz év előtt elkövetett állítólagos bűntényben indított meg széleskörű nyomozást.

Berlini levél:

Igy dolgozik a német propaganda

A német nép élelmezése és az udvariassági hadjárat

Berlin, május.

(BL) A német élet utolsó két hónapja nagyon érdekes tanulságokat rejtett magában. Mielőtt ezekre a tanulságokra térnék át, a tényeket ismertetjük.

Mint ismeretes, két hónappal ezelőtt történt, hogy leszállították Németországban a husadagokat heti 400 grammról heti 300 grammra. A leszállítás előtt minden ember meg volt győződve arról, hogy a leszállítás megkezdésekor az eddigi példa nyomán hihetetlen arányú felvilágosító hadjárat indul meg a lapokban, a filmen, a rádióban arról, hogy miért is van szükség erre a leszállításra.

A várakozásban mindenki csalódott. Nem-hogy propagandahadjárat nem jött, de még sokkal rosszabb dolgok is követték a leszállítást. Mindenekelőtt: eltűnt egyik napról a másikra a burgonya. Aztán a rizs. Aztán a liszt. Egy rövid hét alatt husvét ünnepe előtt két héttel úgy nézett ki a közlélmény, mintha a birodalomban minden teljesen kifogyott volna. S a lapok s a propaganda? Minden magyarázat nélkül, ki-méletlen rövidséggel hozták a rossz és rosszabb híreket, amelyek mind arra vonatkoztak, hogy most ez nincs, most ez nincs, most pedig emez hiányzik. Két héten keresztül ment ez így.

A második héten elkövetkezett aztán a husvét. Propaganda megint csak nem volt. Csak éppen az ünnepekre valahonnan előkerült a tojás, a mazsola, a fehér liszt, a dió, az alma s a mandula. Igaz, burgonya még nem volt s már mindenki azt beszélte, hogy a burgonyakészlet a rizzsel és barna liszttel együtt teljesen kimerült és a pótlásra nincs semmi remény sem. Más-kor, ha csak kevesebb szóbeszéd is esett ezek-ről a dolgokról, azonnal megjelentek a külön-böző felvilágosító cikkek, nyilatkozatok és fil-

mek. Most az egész nagyszabású propaganda apparátus hallgatott.

Ezt senki sem értette. Sem azok, akik be voltak avatva a propaganda titkaiba, sem azok, akik nem voltak beavatva. Így ment ez husvét után két hétig.

Akkor sem a propaganda szólalt meg, mint várható lett volna, hanem teljesen váratlanul megszólalt a Reichsnährstand. A Birodalmi élelmezési Minisztérium. Ez nem beszélt, hanem egyszerűen piacra juttatott olyan mennyiségű burgonyát, amely úgy ahogy elég volt egy nap-ra a lakosságnak. Három nap múlva megint hasonlóképpen.

Aztán már minden másodnapon ismétlődött meg ugyanez az eset. Összesen négyszer. S attól kezdve mindennap annyi burgonya jut a piacra, ami bőségesen elég mindenkinek. S amikor a lakosság ezt látta és tudomásul vette, hogy igen is van burgonya elegendő, akkor megszólalt a propaganda is. Nem nyíltan, — hanem ugyan-olyan módon, mintamilyen módon a burgonya-inség idején az elkeseredett hangok felütötték a fejüket: a suttogó propaganda módszereivel. Csak egy mondatot adott szájról-szájra, de ez hatásosabb volt mindennél és minden írott és nyomtatott propagandánál jobban terjedt és jobban erősítette a lelkeket. Szólt pedig ez a mondat a következőképpen:

— Látjátok: van burgonya! Volt akkor is, amikor nem juttattuk el a fogyasztókhöz. Azt sem azért tettük, hogy takarékoskodjunk vele, hanem azért, hogy az otthon is vállaljon részt abból az áldozatból, amely a hadsereg vállára nehezedett. Azt a burgonya mennyiséget, amit két héten megtakarítottunk itthon, a tavaszi támadás megindulásakor a hadseregnek juttatjuk élelmezés kiegészítés céljaira.

Udvariassági verseny

A másik érdekes propagandadolog a berlini udvariasság ügye. S itt álljunk meg egy szóra. Berlin mindig híres nevezetes volt arról, hogy lakóai udvariasság tekintetében sok kívánni valót hagynak hátra maguk után. De nincs tény ok nélkül. A berlini udvariassághányak is volt oka, még pedig kettő. Az első a porosz férfiasságról vallott felfogás. A porosz férfiideál a nyers katonatiszti típus. Amely török, de nem hajol. Amely inkább gorombán egyenes, mint hogy hátulról támadjon. A másik ok pedig az időhiány. Berlin négy és félmillió város, nagy területi kiterjedéssel. Ot perces elintéznivalóért két óra hosszát kell villamosozni, vagy az autóbusszon ülni. S éppenezért, mert ilyen nagyok a távolságok, hát mindenki rohan s mindenki siet, ahogy tud. Itt az idő pénz, tehát minden olyan frázis, vagy gesztus, amely nem a lényegre érinti, berlini felfogás szerint fölösleges. Tehát, ha egy órai villamos utazás után kérdezek a Roseneckhez és nem tudom, hogy merre van a Lucius Str. 4 szám, s sietek, mert az idő sürget, hiszen délután félóra ígértem, hogy ott leszek s most már félperc múlva fél-öt lesz... — hát akkor igazán nem fogok megállítani egy szintén siető berlinit azzal, hogy „Bitte... kérem, bocsásson meg, de nem lenne olyan kedves megmondani, hogy merre kell mennem a Lucius Strasse felé”, hanem egyszerűen és röviden, ha kevesebb udvariassággal, menet közben reákiáltak egy éppen arra siető németre:

— Lucius Str. ???

Mire a német szintén nem áll meg és tart udvarias hangon hosszú magyarázatot, hogy először menjen balra, aztán jobbra, hanem röviden és egyszerűen csak visszaordít:

Balra, második keresztutca jobbra s biztonság kedvéért még mutatja az irány is. Persze: aki nézi s szemlélője ennek a jelenetnek, az szentül meg van győződve arról, hogy két igazán nevelés és illemtudatlan fráter találkozott ott az utcán.

Körülbelül így állott a helyzet a berlini udvariassággal. Most azonban a város vezetősége udvariassági hadjáratot indított az udvariasság ellen. Film, falragasz, újságok, rádió ordítják: Légy udvarias! Az első pillanatban jót mulattunk ezen a hadjáraton. Na! a német propaganda most ismét a lehetetlenre vállalkozott, gondoltuk magukban. Csak aztán kezdtünk gondolkodni.

Mert hisz miről is van szó ezzel az udvariassági héttel kapcsolatban? Mindjárt megértjük, ha reagondolunk arra, hogy háború van! Háború van, amikor jó és kellemetlen esemé-

NYARALNI ÉS MAGYARUL TANULNI
küldje fiát a magyar tengerhez. Balatonederics, Zala megye. Ismertetőt küld Kalazanti-nus Rendház, Budapest, II., Toldy Ferenc u. 30. Telefon: 156-414.

nyek torlódnak egymásra. Ilyenkor minden ember idegesebb egy kissé, mint rendes békeidőben. Ez csak fokozódik, ha valami kis dolog közbejön. Például: pont akkor nem jön a villamos, amikor mi akarunk valahová menni. Vagy az étteremben a pincér már tíz perce nem veszi fel a rendelést.

Persze: ilyenkor izeg mozog még a legtürelmesebb ember is és a dühtől már nem fér a bőrébe. De nemcsak az utas, vagy a vendég van így, hanem a pincér, vagy a villamoskalauz is. Mert mindegyikük telítve van munkával. Nem hanyagságból nem jön a pincér az asztalomhoz a rendelést felvenni, hanem mert nem ér reá, — annyi a vendég és annyi a munka. Ha tehát az ideges vendég idegesen méltatlankodva kiabál reá a pincérre, hát az amugy is ideges pincér is könnyebben adja ki a goromba vendég felé azt a sok felgyült feszültséget, amely napközben megtelítette. Ilyenkor aztán nagyon jó hatást keltett az eddigi tapasztalatok szerint a tábla, amely ott van minden vendéglőben, minden villamos kocsi-ban, minden olyan helyen, ahol nagyobb tömegek fordulnak meg és várniok kell, feltűnő helyen, feltűnő betűkkel, hogy légy udvarias s utána kis bökvers az udvariasság hasznáról.

Az első héten nevetve emlegettük, hogy reménytelen dolog ez az udvariassági hadjárat. Azonban akkor még elfeledtünk arról, hogy a német a legalaposabb ember, ha csinál valamit. S most, ezt az udvariassági hetet is a legnagyobb alapossággal rendezte meg a német propaganda, amely valósággal mestermunkát végzett. Még csak két hete kezdődött meg az udvariasságot író hadjárat, de máris látszik a hatása és például már lépten nyomon feltűnik egy-egy kis jelvény a pincérek, villamoskalauzok, közigazgatási tisztviselők és elárulóleányok hajtókájában, hogy „Résztevője vagyok az udvariassági versenynek!” Mert ilyen is van! Minden nagyobb vállalat versenyt rendez alkalmazottai számára s a verseny végén külön oklevéllel és szép díjjal jutalmazza azt, aki a vállalatnál a legudvariasabb alkalmazott volt. A versenynek minden résztvevője hordja a jelvényt s akin a nagyközönség ezt a jelvényt látja, azzal önkéntelenül is udvariasabban bánik, míg a jelvénythordó természetesen minden erejével udvarias is!

De itt sem az udvariasság maga a döntő tényező! Hanem az, hogy az egész udvariassági hadjárat nem más, mint a német propaganda nagyszabású akciója ahhoz, hogy a német nép széles tömegeinek fegyelmét minél jobban megszilárdítsa. Ma a német birodalomban minden a győzelem szolgálatában áll, még az udvariasság is.

Abaffy László.

Illetékes közlés az ujverbászi gimnáziumról

Egyik budapesti reggeli lap május 16-i számában cikk jelent meg az ujverbászi magyar gimnáziumról. A cikkben foglalkozással kapcsolatban illetékes helyről az alábbiakat közlik a Magyar Távirati Iroda-val:

Az ujverbászi volt magyar községi főgimnáziumot az 1918-as összeomlás után a jugoszláv kormány lefoglalta és azt szerb nyelvű állami gimnáziummá minősítette át. Később — a Délvidék visszafoglalása előtt — a gimnázium épületét a jugoszláv államtól 99 esztendőre a német iskolai alapítvány vette bérbe.

A magyar kormány haladéktalanul intézkedett Ujverbászon a magyar nyelvű állami gimnázium megnyitására és azt, minthogy más megfelelő helyiség nem állott rendelkezésére ideiglenesen részben a volt községi, most német gimnázium igazgatói helyiségében, részben pedig a tüzol-

tólaktanyában helyezte el. De már gondoskodás történt arról is, hogy a magyar gimnázium mielőbb megfelelőbb helyiségekhez jusson. E célból elrendelte a kormány a jugoszláv hatóságok által az Ujverbászal összeépített Ujverbászon polgári iskola céljára tervezett s részben már fel is épített épület sürgős befejezését. A befejezésre irányuló építkezési munkálatok már folyamatban vannak és ez év szeptemberében a magyar gimnázium már az új épületben fogja működését folytatni.

UJ BESZERZÉSI FORRÁS!
BETONCSÖVEK, KUTGYURUK, hordók, e-tető-itatóválvuk, határkövek MOZAIK és CEMENTLAPOK, SZIGETELŐ ANYAGOK!
PUSKÁS MIHÁLY
Zombor, Vörösmarthy utca 76.

NEMZET - HAZA - JÖVŐ

A Vitézi Szék hírel)

„Légvédelem és légoltalom”
és „Bácskai bakák Galiciában”

A Vitézi Szék csütörtöki előadása

A Vitézi Szék nagyszerű nemzetnevelő előadásorozata keretében ezen a héten csütörtökön este fél hét órai kezdettel a Városháza nagyteremében vitéz Somogyi László őrnagy »Légvédelem és légoltalom» vitéz dr. Szikray Dezső pedig »Bácskai bakák Galiciában» cím alatt tart nagy érdeklődéssel várt előadást.

Kívánatos, hogy a zomboriak minél nagyobb számban látogassák ezeket a közhasznú előadásokat és pontos megjelenésükkel tüntessenek fegyelmezettségük mellett.

Gyűjtés a fronton harcoló
honvédeink részére

Mint már jelentettük, gyűjtést indítottak a fronton küzdő honvédeink javára. Az alábbiakban és a következő számainkban közöljük a gyűjtés részletes eredményét gyűjtőik szerint.

RÉPICS FERENCNE GYŰJTŐIVE

Osszesen 15 P. 60 f. és 10 csomag. Adománvok: Léhner 1 P., özv. Bosnyákné 2 P., Zahoray 1 P., Kálóczi Mihály 2 P., Hajós Mátyás 2 P., Barak N. 60 f., Guszmann Imréné 1 P., Szücs János 3 P., Tamás ecetgyáros 2 P., Klein Sándor 1 P. Csomagot ajánlottak fel: Hrabovszky István, Sztrilich Aladár, Szili Kálmáné, Bretter János, Réger József, Hercog Vince, Ernst Mátyás, Komáromi Sándor, Orschelbacher Ede, Répits Ferencné.

GEIGER KONRÁDNE GYŰJTŐIVE

Osszesen: 281 P. és 7 csomag. Adamovits János és fia 100 P., Gerner János 50 P., dr. Gróf Markovits 50 P., N. N. 2 P., özv. Ullrichné 3 P., Ollinger 5 P., Sárközi 2 P., Partlics Károly 5 P., Merkl 1 P., Würtz 2 P., Pavletity 1 P., Lukich 3 P., özv. Stöblerné 2 P., Stöbler 3 P., Weiland 4 P., Major 4 P., Vadászki szálloda 6 P., Kovalovszky 5 P., Szedleczki 1 P., Venczel 1 P., Schmidl 1 P., Vass 1 P., Reffe 5 P., Sulyok 2 P., Margarits 1 P., Mérő 20 P., Dittmann 1 P., Prekl 10 P. Csomagot (cigaretta) ajánlottak fel: Menek István, Prekl, Cselyuszkáné, Annuczi Fatka, Geiger Elli.

SCHLOTZER JÓZSEFNE GYŰJTŐIVE:

Osszesen 133.10 P. és 9 csomag. Lutomerszki Boskó 5, Raab Odön 5, Müller Péter 5, Altmann Jenő 5, özv. Szauerborné 5, Grossberger Dávid 5, Steinfeld és Ergh 5, Schlotzer József 5, dr. Schmidt Konrádné 4, Tamaskó József 3, Ernhardt József 3, Bosnyák István 3, Lepedát Miklós 3, Mr. Walter József 3, Keller Anna 2, dr. Mironitzky Iván 2, Stefatis István 2, Krizmanits István 2, Mészáros Antal 2, Gamási László 2, Lakatos Julia 2, Anisits Ernő 2, Inhoff Ferencné 2, dr. Zsuffa 2, Gorbé Imre 2, Lineberger Márta 2, Vujits Szilvákó 2, Aczél Béla 2, Bakov Jása 2.40, Tamaskovits J. 1, Zsiha I. 1, Magyar J. 1, Lang Péterné 1, Máyer M. 1, Budimac A. 1, Bizony I. 1, Nébl J. 1, Pécskai J. 1, Müller Gy. 1, Rózsa I. 1, Csizmár A. 1, Schmidt A. 1, Zsiha M. 1, Nagy Lajos 1, Mamuzsits K. 1, Floszberger J. 1, Horváth I. 1, Futó L. 1, Csávósi Sándor 1, Kovjanits S. 1, Bári Gyula 1, N. N. 1, Ripp A. 1, Littvay P. 1, Seregné 1, Vermes N. 1, Bosnyák Jenő 1, dr. Halmai M. 1, dr. Lakos S. 1, Jovanovits Mira 1, Rozgov M. 1, Adám L. 1, özv. Vogl I. 1, N. N. 1, Weltner, M. 1, N. N. 1, Pécskay I. 1, Herveg János 1, özv. Topalovitsné 1, N. N. 1, Löbl N. 1, pengő Fehér L. 2 doboz cigaretta, Sáfrány I. 2 dob. cigaretta, Kovács I. 20

Május 30-án
nagyszabású vívóversenyeket tartanak
Zomborban

Zombor legfiatalabb sportegyesülete, a Vivó Egylet május 30-án rendkívüli sport eseménnyel kedveskedik a város közönségének és az egyesület tagjainak. Nagyszabású vívóversenyt rendeznek.

A rendező egyesület a verseny megrendezésével nemcsak a közönségnek, hanem áldozatkész tagjainak is kedveskedni akar, akik minden hónapban pontosan befizetik a tagdíjat anélkül hogy ezért tényleges ellenszolgáltatást kapnának. Mint a vezetőség részéről értesülünk, a tél folyamán kizárólag csak a kedvezőtlen vasuti közlekedési visznyok miatt szünetelt a vívás. Közli a vezetőség, hogy a vívóélet azonnal új lendülettel indul meg, ha a vasúti összeköttetés lehetővé teszi, hogy a szabadkai vívómester gyakran átutazhasson az edzések vezetésére.

Május 30-án a budapesti Honvéd Tiszti Vivó Klub világhírű együttese mutatkozik be Zomborban vitéz Somogyi Endre, vezérőrnagy, az egyesület illusztris elnökének vezetésével. Az említett egyesület vívóinak sorában világbajnokok, olimpikonok, több Európa-bajnok és Magyarország kard, tör és párbajtőr bajnoka mutatkozik be a zombori közönségnek. A vendégek komoly díjmérvőzést vívnak, ami azt jelen

ti, hogy Zombor olyan sporteseményt láthat, amelyet akármelyik világváros is szívesen fogadna.

A budapestieken kívül a zombori és szabadkai vívók is bemutatkoznak a közönségnek. Szabadka és Zombor hármas férfi kardvívó csapata csap majd össze, hogy eldőljön a felszabadulás óta, eldöntésük ki az elsőbbség. Mint értesülünk, a zombori vívók jól felkészültek erre a küzdelemre, mert megakarják mutatni előhaladásukat ebben a sportágban, amelyben Magyarország három évtized óta első a világon.

Legközelebbi számunkban közölni fogjuk a H.T.T.K. világhírű vívóinak és a zombori vívóknak a nevét.

A versenyek a Városi Színházban kerülnek lebonyolításra május 30-án este 6 órai kezdettel. Joggal tehető fel, hogy a nagyszabású sportműsor méltó érdeklődést vált ki Zomborban és a sporteseménynek nagyszámú közönsége lesz. Jegyek elővetelben már 23-ától, szombattól kaphatók Schlotzer József könyvkereskedésében.

A vívómester minden hét szerdáján délután 4 és 9 óra között rendelkezésre áll az egyesület tagjainak a gimnáziumban kifüggesztett beosztás szerint.

Aki nem hirdet, azt elfelejtik!

Mannerheim tábornagy
a Horthy Miklós tudományegyetem tiszteletbeli doktora

A kormányzó május 13. napján kelt legfelsőbb elhatározásával a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a szegedi M. kir. Horthy Miklós Tudományegyetem báró Mannerheim Gusztáv finn tábornagyot a földrajzi, néprajzi és régészeti tudományok terén szerzett kimagasló érdemeiért a bölcséleti tudományok tiszteletbeli doktorává avassa. Az erről szóló legfelsőbb elhatározás a hivatalos lap május 20-i számában jelent meg.

Nemcsak a tudományos világ, hanem az egész magyar közvélemény is őszinte örömmel értesül a rokon finn nép hős fővezérének, a kiváló tudósnak magas tudományos kitüntetéséről. Talán kevesen tudják báró Mannerheim

Gusztávról, hogy nemcsak hős katona és kiváló államférfi, hanem mint tudós is a legkiválóbbak közé tartozik és tudományos működésével is az egész világon megbecsülést szerzett finn hazájának.

A finn testvérnép e kiváló államférfija, a hős katona, Belső-Ázsia tudományos kutatója kiváló tulajdonságaival bármely nagy nemzet legnagyobbjai között szerepelhetne. Őszinte öröme az egész magyar nemzetnek, hogy a magyar megújulás vezéréből, Horthy Miklósról elnevezett szegedi tudományegyetem a finn testvérméretű fiát avathatja első tiszteletbeli doktorává. (MTI)

Hivatalos ellenőrzés
alá kerültek a vendéglátó helyiségek

Dr. Varga József kereskedelmi miniszter elrendelte az idegenforgalom szempontjából jelentős városokban, községekben és gyógyhelyeken levő szállodák, penziók, vendéglők, kávéházak, az azokhoz tartozó konyha- és raktárhelyiségek, valamint a személyzet elhelyezésére szolgáló helyiségek ellenőrzését. Az ellenőrzést a miniszter kiküldöttjével vagy erre a célra alakított szakbizottsággal fogja végeztetni. A vizsgálatban az elnökön felül a szakbizottságnak legalább egy munkaadó és egy alkalmazott tagja vesz részt. A megállapított hiányok megszüntetésére megfelelő határidőt kell kitűzni. Ha a hiányt nem pótol-

ták, vagy ha az idegenforgalom szempontjait veszélyeztető hiány forog fenn, a hiány megszüntetésének igazolásáig az iparüzési jog gyakorlásának felfüggesztését is el lehet rendelni.

A rendelet több más kérdést is szabályoz így a vendéglátóüzemek helyes megjelölését, a szobaárak feltüntetését, az ár-
lap kifüggesztését, a propagandát, az idegenforgalmi szaktanfolyamokat, stb. A rendelkezéshez fűzött függelék felsorolja a külső, illetőleg a belső idegenforgalom szempontjából jelentős városokat, községeket és gyógyhelyeket.

20 drb. cigaretta Szél F. 20 drb. cigaretta, Dolencsits J. 40 drb. cigaretta, Dondó Józsefné 50 drb. cigaretta, Wallent 25 drb. cigaretta, Paupert László, borkereskedő 50 fillér, Tresz M. 20 fillér Husvéth Gizella 100 drb. cigaretta Lutomerszki J. 2 dob. cipókrém, Karajkov J. 1 pár kapca, Dörfler K.

1 kefe, Nikollts I. 1 dob. cigaretta, Nébl I. fél kgr. keksz, Kragujevits N. 10 csomag keksz, Bosnyák J. né 1 kgr. keksz, Steinfeld és Ergh 3 dob. konzerv, Mérei J. fél kgr. keksz, Szekeres A. 1 kgr. csomag, Zwirsitzné 1 kgr. csomag, Goreticsné 1 kgr. csomag, Karcherné 1 kgr. csomag.

Jöjjön el a Diákkaptár kiállítására, május 24-25-én a zombori gimnáziumba.

Hírek:

DELVIDEK

OTI KÖRZETI ORVOSA:

Felsőváros orvosa Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

A második körzetbe a Bánát városrész tartozik, (a Rákóczi ut, Antal utca, belváros és Kossuth Lajos utca közötti rész), orvosa dr. Erdély Gyula, Sándor Béla utca 15.

A harmadik körzet a Szelencse és a Bánát-nak a második körzetbe nem tartozó része, orvosa szintén dr. Erdély Gyula, Sándor Béla utca 15.

ÜGYELETES VÁROSI ORVOS:

Dr. Kuczi János, Csihás Benő utca 12. Telefon 96.

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR:

„Kigyó” gyógyszerár, Rákóczi ut sarok.

Lejár a nikkelaprópénz beváltási határideje A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az állami és egyéb közpénztárak, tehát a postahivatalok is, az 50, 20 és 10 filléres nikkelérméket csak 1942. évi május 30. napjáig fogadják el fizetésül. A Magyar Nemzeti Bank intézetei pedig ezeket az érméket az 1942. évi június hó 30. napjáig cserélik át acélérmékre. Ismétellen felhívják a közönség figyelmét arra, hogy az említett nikkelérmék sürgős átcsereléséről minél előbb gondoskodják, mert az említett határidőket nem fogják meghosszabbítani. A vidéki postahivatalok a szóbanforgó nikkelérméket az 1942. évi május hó 30. napjáig nemcsak fizetésül fogadják el, hanem acélérmékre át is cserélik.

A Baross Szövetség értesíti iparos és kereskedő tagjait, hogy a vezetőség határozata értelmében a pünkösdi ünnepek ideje alatt tehát PUNKOSD HÉTFŐJÉN is az üzletek egész napon át zárva legyenek. **Elnökség.**

A Női Honvédelmi Munkaszervezet vezetőinek eskütétele. Budapestről jelentik: A Női Honvédelmi Munkaszervezet vezető tagjai, szám szerint hatvannégyen, ünnepélyes keretek között tették le a hivatalos esküt a honvédelmi minisztérium I. emeleti dísztermében. Az ünnepélyes eskütételén megjelentek a magyar nőegyesületek képviselői is. Az egybegyűlt asszonyokhoz Sturm Dénes ezredes, a Női Honvédelmi Munkaszervezet országos felügyelője intézett beszédét, amelyben rámutatott arra, hogy akkor, midőn a nemzet férfi ifjúsága az orosz mezőkön néz farkasszemtel a vörös rémmel, nem vonhatja ki magát egy magyar nő sem a reá eső részből. Ezután az egyes vezetők letették a hivatalos esküt, majd dr. Dálnoki Veress Julia az önkéntes honvédelmi munkaszolgálatos nők nevében mondott beszédet.

Az ebéd és vacsora csak úgy fő, ha a hus felvágott, szalonna és mindennemű hentesáru

NÉBL JÓZSEF
hentesmestertől való.

A rézgálichányt milyen pótszerekkel lehet leküzdeni? Erre a kérdésre ad kimerítő választ a Növényvédelem és Kertészet legújabb száma. Cikkeket közöl még a kajsziparackfák pusztulásáról, a hangya és lótejtű irtásáról, a házi zöldségeskertek aktuális teendőiről, a rézmészporozásról, a hernyóenygyűrűk felrakásáról, a fiatal diófák elfagyásáról, a gyümölcsös és szőlő időszerű védekezési munkálatairól stb. A színes gyümölcsképet is közlő két lapból a Növényvédelem kiadóhivatala (Budapest VI., Aréna-ut 84 c.) lapunkra való hivatkozással díjtalanul küld mutatványszámot.

Személyi hír. Alulírott tisztelettel tudatom, hogy a Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyi Miniszter a zombori kir. Törvényszék állandó német, szerb-horvát nyelvű tolmácsává nevezett ki. Ezen megbízatásom alapján jogosított vagyok hatóságok előtt német, szerb-horvát nyelvű szóbeli tolmácsolásra és mindennemű okmányok német és szerb-horvát nyelvekről magyar nyelvre és viszont eszközözendő fordítására és ezeknek hitelesítésére. Ezen hitelesített fordításoknak közokirati teljes jogérvényük van. Zombor, 1942. évi május hó 20-án. Hauke József, a zombori kir. Törvényszék tolmácsa. Iroda: Flórián utca 11 szám.

A Kisebbségi Körlevél legújabb száma. A Pécsi Egyetemi Kisebbségi Intézet kiadásában megjelenő Kisebbségi Körlevél ez évi májusi számában Deák József a szlovákság kül- és belpolitikai útját ismerteti 1918-tól, dr. Bédi Imre Románia bel- és külpolitikájáról (1940-től) ad képet, Dr. Némény Vilmos a szepesi németek történetét ismerteti, Csulka János a délszláv agrárreformról számol be. A Figyelő rovatban Dr. Tamás Lajos tollából az Erdélyi Tudományos Intézetről kapunk képet. Círfusz Miklós a Horvátországi Magyar Közművelődési Közösség kialakulásáról ír. Könyv és folyóiratszemle egészíti ki az anyagot.

Ötven éves a pécsi református gyülekezet. Pécsről jelentik: A pécsi református egyházközség tegnap ünnepelte fennállásának 50 éves jubileumát. Az ünnepségen megjelent Fáy István kultuszállamtitkár és Ravasz László református püspök is nagyszámu más előkelőségen kívül. A gyülekezetet Ravasz püspök és Fáy államtitkár meleg szavakkal üdvözölték.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Személyi hír. Alulírott tisztelettel tudatom, hogy a Nagyméltóságú m. kir. Igazságügyi Miniszter a zombori kir. Törvényszék állandó szerb-horvát nyelvű tolmácsává nevezett ki. Ezen megbízatásom alapján jogosított vagyok hatóságok előtt szerb-horvát nyelvű szóbeli tolmácsolásra és mindennemű okmányok szerb-horvát nyelvről magyar nyelvre és viszont eszközözendő fordítására és ezeknek hitelesítésére. Ezen hitelesített fordításoknak közokirati teljes jogérvényük van. Zombor, 1942. évi május hó 20-án. Polyák László Péter ny. községi főjegyző, a zombori kir. Törvényszék tolmácsa. Iroda: Flórián utca 11 szám.

Albizottságot alakított a DMKSz öbelségi fiókja. A DMKSz választmányi ülést tartott Szmik Gyula gyógyszerész elnökletével. Szegi Gergely titkár a kultur, szervező, valamint a tanács és panaszbizottságok megalakítását indítványozta. A titkár indítványát a választmány elfogadta és az egyes bizottságokba a következőket választotta meg: Kulturbizottság: elnök Rácz Imre, tagok Józsa Ferenc, Nagy Béla, Buzogány Péter, Papp Kálmán, Beretka János, Kádas Lajos, szervező bizottsági elnök Osztrógónác Sándor, tagok: Nagy-Palóc Mihály, Banai Péter, Drapos János, Balázs István, Juhász Béla, Kolovits Lajos, Keszed Béla, Faragó József, Ruzitska Mihály, Börösök László Kisutcai Antal, Brankovits Gyula, Balázs Lajos, Balaska Antal, Lukács István, Nagy István József, Besenyey György Lakatos András, Kiss Ferenc (sárvári) Velencei István, Komáromi Mihály, Nagy József, Nagy Mihály tanács-panasz bizottsági elnök: dr. Buzogány Mihály, tagok: Tokoss József, Bottka Ferenc, Szonómár László, Osztrógónác Sándor, Klemm József, dr. Klemm Ádám, Krausz József, Janek Vilmos, Drapos János, Szabó Mihály, Brankovits Gyula, Bogár János, Kiss Vince, Karácsonyi Imre, Nácsin Kálmán, Sárközi Kálmán, Banai Péter, Balázs István, Balázs La-

jos, Simovits József, Kovács Sándor, Cziráky Imre, Faragó József, Horváth Péter, Nagy-Palóc Mihály, Sóti Ferenc.

Az alispán ellenőrző körutja a Sajkásvidéken. Vitéz Bajsay Ernő alispán ellenőrző körutra indult a Sajkásvidéken. Az ellenőrző körut alkalmával meglátogatta Titelt, valamint Zsablya és Csurog községeket.

L. a FASZÉN MÉRÓNÉL

Bajai országút 11 Telefon

Pápai ünnepély Adán. Az adai katolikus egyházi énekkar pápai ünnepélyt rendezett a Törökvendéglőben. A műsort négyzólamu énekkar nyitotta meg. A Hiseskegy elénklése után Jets Antal ipariszkolai igazgatótanító mondta a beköszöntőt Csányi Margitka üdvözlő verset szavalt a pápáról Bálizs Máté igazgatótanító tartott előadást. Az egyházi énekkar fegyelmetten énekelte a pápai indulót és karénekeket. Az elemiskola növendékei alkalmi szindarabot mutattak be nagy sikerrel a következő szereplőkkel: Csuzdi Erzsike, Szabó Ilonka, Nagy Erzsike, Banoss Terézke, Banoss Gyuszika, Sándor Annuska, Nagypál Valika, Kopasz Boriska, Fehér Piroška, Kizóczky Ilonka, Pecze Mancika, Kaszás Katóka, és Benkovics Bözsike. A szindarabot vetítettképek egészítették ki. Némédi Mancika, Lehóczki Jenő, Horváth Károly mutattak be egyfelvonásos szindarabot, amelyben Lehóczky Jenő nagy készséggel játszotta szerepét. A szindarabokat Gillich M. Zenobia iskolánövér tanította be nagy hozzáértéssel, az énekkart vezényelte és a műsorismertetéseket mondta Jets Antal ipariszkolai tanító.

A Nemzetvédelmi Keresztet azonnal a Károly csapatkereszt, illetve sebesülési érem után kell viselni. A Bud. Ért. jelentése szerint a hivatalos lapban kormányzói kézirat jelent meg, amely megállapítja, hogy a Nemzetvédelmi Keresztet azonnal a Károly csapatkereszt, illetve sebesülési érem után kell viselni.

Perpatvar során agyoniszurta feleségét egy munkás. Szerebcsből jelentik, hogy Stempek Gyula napszámos felkereste munkahelyén feleségét, akivel családi ügyek megvitatása során összeveszett és a vita hevében töréval hábaszurta az asszonyt, aki azonnal kiszendetett. A gyilkos férj a rendőrség foglya.

Kolozsvári-Borcsa Mihály beszéde a rádió »Debreceni napján«. Kedden a rádióban »Debreceni nap» volt. A nap programján előadások és helyszíni közvetítések, zene és próza szerepeltek. Bemutatták a »Magyar Genf» gazdag multját, sokrétű életét és a jövőbe tekintő vágyait. A »Debreceni napot» Kolozsvári-Borcsa Mihály dr., a Sajtókamara elnöke nyitotta meg. Rövid megnyitó beszédében meleg szavakkal emlékezett meg Debrecenről és méltalta a nap jelentőségét.

Betegek

gyakran székrekedésben is szoktak szenvedni. Ilyenkor gondoskodni kell Darmol hashajtóval a jó emésztésről. Betegségben szükséges a **DARMOL**

Nemzetközi vonal Olaszország és a Balkán között magyarországi csatlakozással. Zágrábból jelentik: A vasutigazgatóság jelentése szerint nemzetközi gyorsvonatot állítottak forgalomba »Co, Co» elnevezéssel, amely naponta közlekedik Torinóból kiindulva Milánón, Velencén, Trieszten, Zágrábon, Belgrádon és Nisen át Szófiába, illetve Szalonikibe. A vonatnak négy Pullman-kocsija, háló és étkező kocsija van és Zágrábból csatlakozással rendelkezik Gyékényesen át Magyarország felé is.

Csütörtökön, kedvezőtlen idő esetén szombaton megnyílik a Vadászkiert Erzsébet ligeti kioszkja

Madridba utazik a marokkói kalifa. A marokkói kalifa május folyamán Madridban hivatalos látogatást tesz.

A Magyar Sajtó legújabb száma részletesen beszámol az őszi nemzetközi ujságíró-kongresszus előkészítéséről. Az előkészítő értekezleten már megbeszéltek a kongresszus egész programját is. A Sajtókamara hivatalos közlönye beszámol továbbá arról is, hogy a Sajtókamara átvizsgálta a januárban kiadott telefonkönyvet és megállapította, hogy 67 telefonelőfizető használja jogtalanul az ujságírói vagy szerkesztői foglalkozást megjelölő címet. A Kamara ügyészsége mind a 67 esetben megindította az eljárást jogosulatlan címhasználat miatt. Közli a lap a Széchenyi-pályázat eredményét is megemlékezik arról is, hogy a Kamara elkészítette a tagnévsorokat a keresztényzsidó arány szám szerint. Tagfelvételekről, sajtóvizsgákról és egyéb ujságírókat érdeklő eseményekről számol még be a Sajtókamara hivatalos közlönyének májusi száma.

Anyák napja Bácskossuthfalván. A bácskossuthfalvai elemi népiskolák jólsikerült anyák napját rendeztek. A megnyitóbeszédet Kovacsics Antal igazgató mondta. Közreműködtek: Szigeti Eszti, Bagi Rozika, Fitus Margitka, Gaál Klára, Dávid Zsuzsika, Muhi Mária, Besz Rozika, Nemes Rozika, Turuc Mariska, Tóth Erzsike, Sója Liduska.

A gépkocsikat nem szabad kirándulásokra vagy kényelmi célokra használni. Az üzemanyagokkal való takarékoskodás kényszerítése miatt az elmúlt év folyamán több esetben csökkenteni kellett a magángépkocsi számára kiutalható motorkörmény nyírást, s azonfelül a személygépkocsi legnagyobb részét le kellett állítani. A tavaszi idő beálltával, különösen pedig a közeli ünnepekre való tekintettel, illetékes helyről most újból a legnyomatékosabban figyelmeztetik a gépkocsitulajdonosokat, hogy a kocsi használatára vonatkozó rendelkezéseket lelkiismeretesen tartásuk be. A kocsi kizárólag az engedélyezett célra használják és semmiképpen sem magánhasználatra, hétféle vagy egyéb kirándulásokra. A hatósági szervek szigorúan ellenőrzik a forgalomban hagyott gépkocsikat és visszaesés esetén azonnal bevonják az »E»-betűt.

50 éves a német »harmonika«-vasút. Ötvenévevel ezelőtt májusban helyezték Németországban üzembe az első D-vonatokat. Az úgynevezett »interkommunikációs« kocsi bevezetése ezzel szemben már a vasut gyermekkorára esik. Württembergben már 1842-ben forgalomba kerültek ezek a kocsik, melyek már nem egymástól elkülönített szakaszokból álltak és lehetővé tették az egyik kocsiról a másikra való átlépést is. Az oldalfolyosós és bõrhuzattal összekötött modern D-vonat azonban, melyet a nép találóan »harmonika«-vonatnak nevezett el, még csak 50 éves. Az első D-vonat párt a német birodalmi vasút 1892-ben Köln és Berlin között állította be. Ezek a vonatok, melyek most is ugyanazon számmal szerepelnek a menetrendben, egyúttal Németország leggyorsabb vonatai voltak.

Füsttelen napok Bezdánban. A Bezdáni Sport Egylet választmánya elhatározta, hogy a levették karöltve pünkösdi két napján füsttelen napokat rendez. — A BSE és a levették pünkösdi másnapján együtt rendezik meg táncmulatságukat, amelynek bevételét jótékony célra fordítják.

Edző nélkül maradt a Bezdáni SE, A Bezdáni Sport Egylet edzője és kitűnő játékosa Ognyanov Milorád elköltözött Bezdánból, minek következtében a BSE edző nélkül maradt. A választmányi ülésen Horváth III. Jánost nevezték ki ideiglenes edzővé.

Hadi-gyorssegélyező bizottság alakult Bácskossuthfalván. Özvegy Pilaszánovich Józsefné földbirtokosnő elnökletével a bácskossuthfalvai asszonyok jelentékeny része bizottságot alakított, amelynek célja, hogy a hadbavonult és segélyezésre szoruló hadkötelesek hozzátartozóit gyorssegéllyel lássa el. A bizottság kebelében az adminisztrációs és szervezési munkálatokat Szeitz József földbirtokos végzi.

Az „árukapcsolás“

Az utóbbi időben mind gyakrabban érkeznek panaszok a fogyasztókörzöngé köréből a m. kir. Közellátási Hivatalhoz és más hatóságokhoz a kereskedők ama eljárása miatt, hogy bizonyos közszükségleti cikket csak abban az esetben hajlandók kiszolgáltatni, ha a vevő ugyanakkor más olyan cikket is vásárol, melyre nincsen szüksége. Ezek a panaszok különösen két szakmával szemben jelentkeznek egyre sürűbben. Így panasz tárgyát képezi egyes illatszerek kereskedőknek az az eljárása, hogy a pipere szappan eladását ahhoz a feltételhez kötik, hogy a vevő egyéb kozmetikai cikkeket (illatszert, krém, rizspor stb.) is vásároljon, sőt egyes illatszerek szappant csak olyan előre elkészített, celofán zsákban adnak el melyben a szappanon kívül egyéb pipere cikkek is vannak. Igen sokan kifogásolják továbbá egyes textilkereskedők eljárását is, akik csak úgy hajlandók pamut, flanel, barchet és vászonárut is vásárolni, ha a vevő ugyanakkor műselyem árut is vásárol; ha pedig a vevő erre nem hajlandó a kereskedő a kívánt áru kiszolgáltatását megtagadja.

Kétségtelen, hogy a kereskedőknek ez az eljárása — melyet árukapcsolás néven ismerünk — a fogyasztókat — különösen a szegényebb és kis vásárlóerővel rendelkező néprétegekhez tartozókat — igen súlyosan érinti, mert az elsőrendű közszükségleti cikkek beszerzését számunkra nem csak megnehezíti, de sokszor egyenesen lehetetlenné is teszi. Hiszen igen kevés olyan magyar ember van ma abban a kellemes helyzetben, hogy a maga és családja tisztálkodásához elengedhetetlenül szükséges kézműves szappan mellé (melyből egyszerűen ugyanis legfeljebb csak egy darabot kaphat) minden esetben kölni-vizet, arckrém, ajakpirosítót vagy körömlakkot vásárolhasson vagy pl., hogy a kisgyermek részére szükséges barchet ruháskárhoz egy szép piros műselyem nyakkendő, avagy a rongyos lepedő megfoltozásához szükséges egy méter vászonhoz egy-két műselyem kombinét is vehessen (megtörtént esetek!).

A kereskedők e panaszokkal szemben azzal védekeznek, hogy őket az árukapcsolásra egyenesen kényszeríti a nagykereskedő, illetve a gyáros eljárása, akik a könnyen eladható szappan, illetve pamutárut leszállítását bizonyos mennyiségű kozmetikai cikk illetve műselyem áruk átvételéhez kötik.

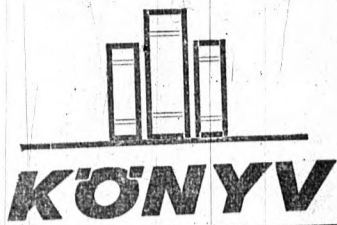
Mellőzve a kereskedők védekezésének, valamint a gyárosok és nagykereskedők közismert érveinek bírálatát, ezúttal csupán arra szorítkozunk, hogy mind a fogyasztók mind a kereskedők felvilágosítása érdekében, nyomtatékosan felhívjuk az érdekeltek figyelmét, hogy az árukapcsolás fennálló törvényes rendelkezéseink szerint nem megengedett eljárás. Eppen ellenkezőleg: tiltott cselekmény, mely az árdragító visszaélésekről szóló 1920. évi XV. t. c. §-ának 5. pontjában meghatározott árulvadás bűncselekményének megvalósítására alkalmas.

Bíróságaink ilyen értelemben kifejlődött és évek óta, ezidőszert is állandóan követett gyakorlatának irányt szabott legfelsőbb bíróságunk több határozata, mely

az árukapcsolást bűncselekménnyé nyilvánította. Csak példaképpen hozzuk fel a m. kir. Kurianak az elmúlt év decemberében hozott egyik ítéletét, mellyel a kereskedő vádlottakat árulvadás vétségében büntösnek mondotta. Ki és érzékeny pénzbüntetéssel súlytotta azért, mert üzletükben a pamut- és vászonárut eladását több esetben ahhoz a feltételhez kötötték, hogy az ilyen árut igénylő vevő műselyem árut is vegyen. Tényként állapította meg a Kuria ebben az ítéletben, hogy a vádlottak eljárásának az volt az indoka, hogy ők is csak úgy kaptak a nagykereskedőtől pamut-, flanel-, barchet, és vászonárut, ha megfelelő mennyiségű műselyem árut is vásároltak. Ha csupán az előbb említett árukból rendeltek, a nagykereskedő a vádlottak megkérdése nélkül legalább ugyanannyi műselyem árut is küldött amit a vádlottaknak át kellett venniük, mert ellenkező esetben más alkalommal nem kaptak pamut- és vászonárut. Ilyképpen a vádlottak árulvadás vétségében részben olyan műselyem áruból állott, melyre vevőiknek szüksége nem volt és így eladásuk nehézségbe ütközött. E tényállás mellett is megállapította a Kuria vádlottak bűnösségét és nem fogadta el azt a védekezésüket, hogy gazdasági kényszer hatása alatt cselekedtek és céljuk nem a pamutárú forgalmának nyereszkesedési célzattal való csökkentése, hanem az árulvadás egyenletesebbé tétel volt. A Kuria ítéletének indokolása erre nézve a következőket tartalmazza: »A kereskedő az üzletben lévő és forgalombahozatalra rendelt közszükségleti cikkek eladását ahhoz a feltételhez köti, hogy a vevő más olyan árucikket is vegyen, amire szüksége nincs. Az ilyen korlátozás a fogyasztókörzöngének — különösen pedig a szegényebb néposztálynak — a közszükségleti cikkek megszervezéséhez fűződő érdekét sérti és jogosnak még abban az esetben sem tekinthető, ha az a kereskedő rendes üzletmenetét önhibáján kívül hátrányosan befolyásoló körülményekben leli indokát. Nem menti tehát a vádlott eljárást az a körülmény, hogy a nagykereskedőnek hasonlóképpen jogosulatlan eljárása folytán halmazódott fel a más módon eladni nem remélt selyemáru készletük. Mint hogy pedig — az általános tapasztalat szerint — valamely közszükségleti cikk forgalmának korlátozása rendszerint a cikk drágulását idézi elő és így a vádlottak eljárása is alkalmas volt az árdragításra, minthogy továbbá a vádlottak célja a pamutárú eladásával kapcsolatban a műselyemárú értékesítése és azok eladásából is megfelelő nyereség biztosítása volt: cselekményük hiánytalanul betölti az 1920. évi XV. t. c. I. á. 5. pontjában meghatározott árdragító visszaélés vétségének törvényes fogalmát»

Saját érdekében cselekszik tehát minden kereskedő — de éppen így a nagykereskedő és a gyáros is, — ha az árukapcsolás tiltott műveletétől szigorúan tartózkodik, mert konkrét feljelentés esetén büntető eljárásnak teszi ki magát, amely pedig — mint fentebb láttuk — minden bizonytalanság nélkül büntető ítélettel végződik.

(Közellátási Értesítő)

NAGY ISTVÁN:

Külváros

A külvárosról sokat írtak, lényegét azonban kevesen tárták fel. Az erdélyi külvárosról Nagy István felbukkanásáig meg éppen semmit sem tudunk. Nagy István tudományos adatok helyett az eleven életet ábrázolja. Azt az életet, amelyet maga is élt és él ma is. Az elmúlt két évtized politikai viillámcsapásainak Kolozsvár külterkein való rombolásait mutatja be. A kisebbségi multat és a román-magyar erdélyi sorskérdéseket, a munkásság önérejelését, a közösségi viszonyokat teremtő küszködését, elbukását és újrátamadását rögzíti meg a történelem számára.

Az érdekes könyv a Magyar Élet kiadásában jelent meg.

KOSTYA SÁNDOR:

UKRAJNA

Uj Európáért dolgozik, küzd és harcol a magyar. A háboru poklából uj emberek, építő magyarok születnek, akik már nemcsak vágyakoznak a javak igazságosabb elosztása, a tisztességesen megfizetett munka és az emberségsébb élet után, de még is valósítják azt. Ez a könyv, amelynek minden sora figyelmeztetés az állászo demagógiák és a felforgatók felé, Ukrajnában született meg. Írója résztvett a szovjet elleni kereszt-hadjárásban és amit ott látott, hallott és tapasztalt, azt adja az olvasó elé.

A remek kiállítású könyv, — amelyet sok eredeti felvételt és térkép tesz még vonzóbb olvasmánnyá — foglalkozik a Szovjet történetével, érdekes részleteket közölve az oroszországi kommunista mihely titkaiból; majd bemutatja

A Délvidék német nyelvtanfolyama.

Írja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Schön ist das Kleid geworden, nicht war?
Wurde es geändert?
Ich habe es bügeln lassen.
Wieviel hast du es bezahlt?
Zwei Mark.
Wie oft läßt du es bügeln?
Jede Woche.
Schadet es nicht dem Kleid?

Ugye szép lett a ruha?
Átalakították?
Kivasaltattam.
Mennyit fizettél?
Két márkát.
Milyen gyakran vasáltatod?
Minden héten.
Nem árt a ruhának?

Szószedet

das Rohr, -es, -ö-e cső
achten, -te, h. -t ügyel, vigyáz

die Anforderung, -en követelmény
in Anspruch nehmen igénybe venni

Dr. VÉGHNÉ eddig megjelent nyelvkönyvei: „Igy tanulok angolul” és „Igy tanulok németül”. első kötet kapható Dr. Véghné Nyelviskolájában: Budapest, Endresz tér 6 és minden könyvkereskedésben.

Ukrajna földjét, gazdagságát, a település páratlan lehetőségeit, végül az író katonai utinaplóját közli, amely telve van izgalmas, meghatározó és az egyéni benyomásokon túl közérdekű jelenségekkel.

A magyar honvéd ma Ukrajnában van, vagy oda készül. Ezért vagyunk hálásak a szerzőnek, hogy ezt a földrészt ilyen részletesen és élvezetesen bemutatja a magyar közönségnek.

A könyv a kalocsai Árpád r. t. nyomda izlését dicséri és ugyanott kapható 6 pengős árban.

NEMES ERDEOS LÁSZLÓ:

„Finnország szabadságharca”

A finn nemzet történelmi hivatása — magyar testvéreikhez hasonlóan — az volt, hogy az európai civilizációt és kulturát védjék Kelet támadásai ellen. Finnország ennek a történelmi hivatásának tett eleget, amikor 1939. telén fegyvert fogott, hogy az ötvesseres tulerőben lévő szovjet támadást visszaverje. A három hónapig

tartó háboru nemcsak a finn nemzet történelmének egyik legdicsőségesebb eseménye, hanem katonai teljesítményként is páratlanul áll az egész világon.

A „Finnország szabadságharca” című munkában nemes Erdeos László őrnagy az első finn-orosz háboru történetét írta meg, — széleskörű forráskutatás alapján, rendkívüli tárgyismerettel. Munkája elsősorban hadtörténelmi szaktanulmány. iVilágosan megírt és vázlatokkal bőven illusztrált oldalairól művészi szuggesztivitással érezzük meg egy hősi nép elszánt küzdelmét. A szakmai sorokból is a finnek magasrendű hivatástudata és élniakarása sugárzik felénk. Nem tuzunk, amikor azt állítjuk, hogy ez a hadtörténetírás riged és tárgyilagos szávaival megírt munka a legmegkapóbb és legérdekesebb olvasmány. A világirodalomban ez az első összefoglalása finn testvéreink szabadságharcának. A könyv elé Mannerheim tábornagy írta az előszót, mint a finn hadsereg főparancsnoka és a finn nemzet legendáshírű nemzeti hőse.

A rejtélyes talizmán

ÍRTA: CLEM YORE

— Azt hiszi, hogy azzal a szándékkal érkezett az az ember — aki a kilincset forgatta — ide bejutni, hogy engem megvilkoljon?
— Ez kétségtelen! Sohasem fog Alaskáig eljutni, ha az akit a nyomára uszítottak módot talál arra, hogy ebben megakadályozza. De remélem, hogy mindezt meg tudom akadályozni.
— És mi lesz magával? Mit akar kezdeni Alaskában?

— Felkeresem Denby-t. És valahogy meg tudom tőle, hogy akarja kikutatni, hogy az általa felfedezett aranytelep hol van. Ha csak tíz percig lesz is módomban Denbyvel együttlenni, kiszedem belőle. Mindig tudtam vele bántani és most még azt hiszi, hogy ugyanolyan szerelmes vagyok belé, mint eddig voltam.
— Denby Fairbanksban, vagy Circleben van. Legalább, amikor utoljára láttam, oda érkezett.

— A Yukon tulsó partján van valahol. Billy azt mondta nekem, hogy délre indult és hogy onnan visszatérve, a Yukon folyó tulsó partján lévő erdőségekre megy.

— Hallott-e valaha egy himlöhelvet Papin nevű emberről?
— Igen, Papin Denbyvel kóborol. Az ön elutazása után a következő vonatra szálltak. Sewardba mentek, onnan Skagway-ba, ahol egy emberrel találkozott, akit megukkal visszavitték a Crazy folyóhoz, vagy a kis Fekete folyó vidékére. Billy feladata volt, hogy megakadályozza a maga visszajövetelét.

Jim emlékezetében élénken feltámadt az a jelenet, amikor a Touhey Mike-nél töltött utolsó napon Moreau Pierre elmondotta neki, hogy Okalik miféle uiseágot hozott:

„Kanuakalak nálam akar maradni, ha ön. Ő félmi Kon-Itól.”
Jim most megborzadt attól, amit a pamla-gon ülő nőtől hallott.

Mindenekelőtt Kanuakalakot meg kell védelmezni Kon-Itól, Papintól és Murdocktól. Valami halvány sejtélem kezdett benne derengeni abban a tekintetben, hogy Denby és Papin mit fognak megkísérelni. De mi volna a szerepe az arany talizmánnak? Mit várnak ettől a tervük keresztülvitelénél?

Elhatározta, hogy a hajóról rádiótáviratot küld. Julie Marie-nek és megmondja neki,

kerje fel Fleming püspököt arra, hogy Kanuakalakot azonnal vegye a védelmébe. És azt is elhatározta, hogy megbeszéli a kapitánnyal a nő Sewardig való utazásának ügyét.

— Mi a neve? — kérdezte hirtelen.
— Page Audrey vagyok. Énekesnő és táncosnő.

Jim pisztolyt rejtett el a kabátja alá.
— Megyek a kapitányhoz. Amint kimegyek a kabinból, zárja be az ajtót és ne nyissa ki addig, amíg nem hall két éles, rövid kopogtatást, amelyet három hosszú és azután uira két rövid követ. Érti?

— Igen. De miért visz pisztolyt magával?
— Ha valaki lézengene itt a folyosón, fel tudjam tartóztatni.

Kinyitotta az ajtót és kilépett a folyosóra. Megkönnyebbült, amikor hallotta, hogy a nő belülről a tolózárral elzárta az ajtót. Egyenesen a rádiótávirász kabinjába ment fel és Fairbanksen át a következő táviratot küldte Julie Marienek.

„Mondd meg Fleming püspöknek, azonnal keresse fel Kanuakalakot és vigye Crazy Riverbe. Súlyos veszély fenyegeti. Amint lehetséges, visszaérkezem. Tartsd vissza Murdockot és Papint, ha valamelyik hozzátok jön.”

Azután a kapitány kabinját kereste fel. A hajó parancsnokánál volt a hajó főgépésze és valamit megbeszéltek. Jim röviden előadta, hogy mi íratban van és elmondotta a kabinjában lévő nő történetét.

A kapitány kemény, norvég tengerész. Összehuzta a szemöldökét és a főgépészhez fordult:

— Ez a történet esetleg megmagyarázza ezt — mondta és a kezében tartott rádiótáviratra mutatott.

— Neill ur, ebben a percben érkezett ez a távirat a hajó egyik gépolajozója részére. Olvassa el. Jim elolvasta:

„Ketchicanban hagyd el a Juneaut. Téri ide vissza. Anyád nagyon beteg. Billy.”

Jim visszaadta a táviratot a kapitánynak.
— Nem látom a kapcsolatot a távirat és az általam elmondottak közt. Ki ez a gépolajozó?

— Hiszen éppen ez az, amit nem tudunk. — szólt közbe a főgépész — amint ez a rádiótá-

irat megérkezett, lementem a gépolajozókhoz hogy a táviratot átadjam. A cimben megnevezett gépolajozó nem volt a helyén és azóta sehol se találjuk. Két altiszt kutatja és ha megtaláljuk majd kiszediük belőle, hogy hol járt.

Apróhirdetések

A szállítási nehézségekre való tekintettel SZÉN, KOKS ÉS FASZÉN szükségletét már most szerezze be. Előlegvzéseket elfogad.

KISS PÁL ÉS TÁRSAI
tüzifa és szénagykereskedő. Szent István ut 7. a-1635

Két aítós 6 rekeszes nagy légszéknyev eladó Mátyás király ut 16. a-1766-f

Tanonc, fűszer és üvegkereskedésbe. 4 középiskolával, azonnali belépésre felvétetik. Benzinger József Apatin. Németek tere 1865. a-1750-f

Kredenc, 2 pult már ványlappal, gesztenvesütő, oldaldeszák faburkolathoz eladók. Orsós ucca 7. a-1757-f

PIKTORENYV. Budapest. Bécsiféher és minden más szobafestői cikket beszerezhet Periskits István fűszer-áru nagykereskedésben Zombor. Evangélikus ucca 5. Telefon 30. Szolid árak. Pontos kiszolgálás a-1758-f

Gvermekszertő szobalányt keresek azonnali belépésre. Zombor Hitler körut 4. a-173P

Wertheimkassa és üzletkulcsok elveszték Bécsületes megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalban. a-1774

Kifogástalan állapotban lévő, 120 cm³. Illó motorkerékpár, beru-gós, eladó. Tigris vendéglő, Zombor. a-1771-f

Kendervári berendezést megvételre keresek. Ajánlatokat: „Használható állapotban” jellegével a kiadótovábbít. a-1749-f

Keresek egy perféki rádiótechnikust azonnali belépésre „OLIMPIA” Rádió. Inhoff Ferenc, Zombor Kossuth Lajos u. 15. a-1769

Rádiót (kifogástalant) veszek. Irásbeli ajánlatot: Bácsaliav Zombor. Farkas utca 40. címre kérek. a-1770-f

Bezdánban. Dora hídnál friss hal, legnagyobb választékban kic-sinyben és nagyban kapható. a-1772-ack

Házaimat eladom. Árpád utca 6. Bercsényi (Szontai) ut 3. a zonnal beköltözhető Butorozott szobát kiadok. Értekezni naponta Bercsényi ut 3. a-1773-f